

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 1302
van **BERT MAERTENS**
datum: 10 juni 2021

aan **LYDIA PEETERS**
VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

De Lijn - Controles op zwartrijden (3)

In het verleden stelde ik de minister verschillende vragen over de controles op zwartrijden bij De Lijn. Zwartrijden is en blijft namelijk een pijnpunt bij De Lijn. Zwartrijders kunnen drie types van boetes ontvangen. Type 1 wordt uitgedeeld wanneer de reiziger geen geldig vervoerbewijs kan voorleggen. Type 2 wordt gegeven bij zwaarwichtige feiten en type 3 wanneer de reiziger geen geldig abonnement bij zich heeft.

Uit het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 636 van 27 januari 2021 bleek dat het aantal reizigers dat in 2020 werd gecontroleerd, beperkt bleef tot 346.078. Daardoor werden uiteraard slechts 13.378 pv's uitgedeeld voor zwartrijden, terwijl dat er in 2019 nog meer dan 56.000 waren. De minister stelde in haar antwoord hierover het volgende: "In 2020 werden beduidend minder controles op zwartrijden uitgevoerd omdat De Lijn ervoor koos om de controleurs in kader van de covid-19-pandemie in te zetten als ondersteuners op het terrein. Controleurs hebben in eerste plaats de taak om de reizigers en de chauffeurs te ondersteunen, wegwijs te maken, hen te helpen zich te houden aan de geldende maatregelen, te sensibiliseren om maximale spreiding op de beschikbare voertuigen te hebben (crowding beperken), ... Bovendien worden controles beperkt om het fysiek contact tussen reizigers en controleurs te beperken. Controleurs dragen bij elke interventie een mondkap, nitrilhandschoenen en een volgelaatscherm".

1. Worden de controleurs van De Lijn opnieuw ingezet voor het controleren op zwartrijden? Zo ja, sinds wanneer focussen de controleurs zich opnieuw op deze taak? Indien niet, wanneer zullen de controleurs deze taak opnieuw op zich nemen?
2. Hoeveel reizigers van De Lijn werden in het eerste kwartaal van 2021 gecontroleerd?
3. Hoeveel pv's werden in het eerste kwartaal uitgeschreven voor zwartrijden (type 1 en 3)? Kan de minister een overzicht per type en per provincie geven?
4. Hoeveel pv's van type 2 werden in deze periode opgemaakt, voor zwaarwichtige feiten, veroorzaakt gevaar of bedrieglijke aard? Kan de minister een overzicht per provincie geven?
5. Wat zijn de bus- en/of tramlijnen die in het eerste kwartaal van 2021 het meeste door zwartrijders gebruikt worden?
6. Hoeveel controlepersoneel wordt momenteel ingezet? Hoeveel aangekondigde en onaangekondigde controles vonden in 2021 al plaats? Wat was de invloed van COVID-19 op het aantal uitgevoerde controles?

7. Hoe vaak werd fysieke en verbale agressie vastgesteld tegenover personeel van De Lijn in 2020 en in het eerste kwartaal van 2021? Hoeveel feiten waren tegen het controlepersoneel gericht? Kan de minister een overzicht geven per type en per provincie? Graag een opsplitsing tussen 2020 en het eerste kwartaal van 2021.

ANTWOORD

op vraag nr. 1302 van 10 juni 2021

van **BERT MAERTENS**

1. De controleurs van De Lijn zijn sinds midden mei opnieuw volop ingezet om te controleren op zwartrijden van de reizigers.
2. Het aantal gecontroleerde reizigers is indicatief en ligt in werkelijkheid vermoedelijk hoger omdat tot op heden het aantal gecontroleerde SMS-tickets en M-tickets niet mee opgenomen worden. De Lijn hoopt dit euvel zo snel als mogelijk op te lossen om ook sms-tickets en m-tickets mee te nemen bij een volgende rapportering van het aantal gecontroleerde reizigers.

Gecontroleerde_reizigers 2021		Kwartaal
Rijlabels		Kwrt1
Antwerpen		8.234
Limburg		2.205
Oost-Vlaanderen		4.427
Vlaams-Brabant		1.633
West-Vlaanderen		2.945
Eindtotaal		19.444

3.

Aantal PV's	Type's		
Provincies	Type 1 - Zwart en grijsrijder	Type 3 - Zwart en grijsrijder	Eindtotaal
Antwerpen			
kw 1	882	257	1.139
Limburg			
kw 1	230	109	339
Oost-Vlaanderen			
kw 1	492	118	610
Vlaams-Brabant			
kw 1	62	11	73
West-Vlaanderen			
kw 1	405	65	470
Eindtotaal	2.071	560	2.631

4.

Aantal PV's	Type's		
Provincies	Type 2 - Overlast OV	Type 2 - Zwart en grijs rijder	Eindtotaal
Antwerpen			
kw 1	186	5	191
Limburg			
kw 1	21	2	23
Oost-Vlaanderen			
kw 1	61	1	62
Vlaams-Brabant			
kw 1	44	1	45
West-Vlaanderen			
kw 1	15	5	20
Eindtotaal	327	14	341

5. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de 10-lijnen waar controleurs tijdens het eerste kwartaal de meeste PV's voor zwartrijden hebben uitgeschreven.

Aantal Uitgeschreven PV's (zwartrijden)	
Lijnnummers	kw 1
500 - Antwerpen - Boom - Rumst - Mechelen	32
5 - Oostende-Stene Dorp	40
640 - Loenhout - Wuustwezel - Brasschaat - Antwerpen	47
76 - De Pinte - Gent - Lochristi - Wachtebeke	60
77 - Deinze - Gent - Lochristi - Beervelde	64
410 - Antwerpen - Turnhout	73
45 - Hasselt - Universiteit - Genk - Maaseik/Maastricht	74
0 - Kustram Knokke-Oostende-De Panne	99
0 - Kustram De Panne-Oostende-Knokke	124
450 - Tilburg - Poppel - Turnhout	180
Eindtotaal	793

Opgelet: Deze cijfers zeggen niets over het percentage zwartrijden op deze lijnen. De top-lijnen in deze lijst zijn de lijnen met de meeste reizigers en de lijnen die het vaakst gecontroleerd werden op vlak van zwartrijden.

6. - In het eerste kwartaal van 2021 werden er maximaal 184,5 VTE aan controlepersoneel ingezet.
 - Omwille van de coronamaatregelen zijn er maar weinig controleacties geweest op zwartrijden in deze periode.
7. De Lijn werkt niet langer per provincie maar per zone:
- Zone West: West- en Oost-Vlaanderen en Brussel Rand
 - Zone Oost: Antwerpen, Limburg en Vlaams-Brabant

FEITEN	Zone Oost			Zone West		
Verbale agressie	2020	KW1 2021	Totaal	2020	KW1 2021	Totaal
Personeel	680	179	859	414	86	500
Lijncontroleurs	52	20	72	23	0	23
Totaal	732	199	931	437	86	523
Fysieke	2020	KW1 2021	Totaal	2020	KW1	Totaal

agressie					2021	
Personeel	125	18	143	104	30	134
Lijncontroleurs	25	2	27	9	0	9
Totaal	150	20	170	113	30	143